

BryghusNYT #5

Nyhedsbrev om Bryghusgrunden & Bryghusparken

News from the Friends of the Brewery Site, Copenhagen (English summary below)

Bryghusgrunden 24. august 2008

Indhold

- ⇒ Bryghusgrunden – Status august 2008
- ⇒ Bryghusparken – Et københavner-alternativ
- ⇒ Brev til statsministeren - Pan-europæisk protest
- ⇒ Indsigelser
- ⇒ Hvem styrer i København?
- ⇒ Realdania – "Et forbandet mangedeget uhyre"
- ⇒ Rem Koolhaas
- ⇒ Facebook
- ⇒ The Friends of the Brewery Site goes global
- ⇒ Næste nummer
- ⇒ Mere info - Kontakt

- offentlige formål
- ingen kontorer
- ingen boliger
- 8 meter promenade
- bygningsvolumen
- etagemeter
- bebyggelsesprocent
- osv.

skal ændres. Realdania betegner selv deres projekt på Bryghusgrunden som en 'kommerciel investering'.

Tidsplan

Det forlyder i kommunen, at hvis ikke en ny lokalplan kan vedtages senest februar 2009, vil kommunens politiske topfigurer arbejde på at få beslutningen skubbet til efter kommunevalget i november 2009, fordi – som det beskrives – sagen bestemt ikke er en vindesak. Med andre ord er ledende politikere ved at være bange for, at deres støtte til projektet vil give bagslag på vælgerfronten. Og det synes der at være god ræson i. Senest er datoen for fremlæggelsen af lokalplanen og dermed høringsperioden atter blevet udsat.

Bryghusgrunden – Status august 2008

Realdanias udfordrer demokratiet

Om kort tid vil Borgerrepræsentationen i København skulle tage stilling til, om forvaltningens forslag til ny lokalplan for Bryghusgrunden skal sendes i høring.

Der er ikke grund til at tro, at lokalplanforslaget vil være andet end en liste over Realdanias krav til kommunen, nemlig at vende lokalplaner, kommuneplaner, kommunale politikker, handlingsplaner og lovgivning på hovedet. Som bekendt har Realdania krævet, at den nuværende lokalplans bestemmelser om:

Protester breder sig

Modstanden mod det af Realdania fremlagte domicilprojekt breder sig. Ikke blot er hundredvis af europæiske organisationer og foreninger gået sammen om en fælles protest. Det forlyder også fra flere sider, at der vil komme massiv protest i forbindelse med høringsperioden, herunder fra flere prominente og indflydelsesrige parter i Danmark.

Omvisninger suspenderet

Realdania og Dansk Arkitekturcenter suspenderede deres omvisninger på Bryghusgrunden mere end en måned før end planlagt. Der blev ikke givet nogen begrundelse.

Optimismen er stor

Københavnere såvel som andre i ind og udland er ved godt mod, når det kommer til Bryghusgrundens skæbne. Den seneste beslutning om at friholde Indre By for højhusbyggeri tegner godt for afgørelsen om Bryghusgrunden. For, hvem kan forestille sig et politisk flertal, der vil give en kommerciel investor tilladelse til at placere Indre Bys største erhvervsdomicil i Frederiksholms Kanal – der af Realdanias egne rådgivere (Gehl Architects) er blevet karakteriseret som byens kulturhistoriske centrum?

Bryghusparken – Et københavneralternativ

Bryghusgruppen har netop udsendt brochuren 'BRYGHUSPARKEN' (Vedlagt denne udgave af BryghusNYT).

Allerede i maj 2006 præsenterede Bryghusgruppen sit 'Visionsprojekt for Bryghusgrunden og det omkringliggende kulturarvsmiljø' for den københavnske offentlighed. Visionsprojektet redegør i detaljer for Bryghusgrundens potentiale som et attraktivt rekreativt kulturmiljø ved kanal og havn. Det overordnede formål med Visionsprojektet var og er at vise offentligheden de muligheder København har for at udvikle dette område som byens måske mest attraktive frireal ved vandet og vel at mærke i harmoni med og respekt for det eksisterende følsomme miljø.

Brochuren som Bryghusgruppen netop har udsendt har kondenseret visionen fra Visionsprojektet og præsenterer på kort form den enestående vision, og hvorfor det vil være en katastrofe, hvis Realdania lykkes i det, der mest af alt er et kommercielt forehavende.

Brev til statsministeren - Pan-europæisk protest

Mere end 250 foreninger fra mere end 40 europæiske lande, der er organiseret i organisationen Europa Nostra, har på deres årsmøde i Newcastle i juni '08 vedtaget at protestere i brev til statsminister Anders Fogh Rasmussen over Realdanias hensigter på Bryghusgrunden.

I brevet lyder det bl. a., at man er stærkt bekymrede over Borgerrepræsentationens intention om at give byggetilladelse til det massive Realdania

domicil på Bryghusgrunden langs med Frederiksholms Kanal og det gamle Københavns havn, et af de vigtigste historiske og følsomme områder i Danmarks hovedstad.

Europa Nostra henleder i øvrigt statsministerens opmærksomhed på, at en evt. godkendelse af Realdanias byggeønsker i Borgerrepræsentationen vil være brud på nationale love og kommunale politikker og planer.

Hele brevet kan læses på Bryghusgruppens hjemmeside www.talkingpoints.dk under 'Indsigelser'.

Andre indsigelser

Udover de tusindvis af mennesker, der har skrevet under på Bryghusgruppens protest mod Realdanias planer og for Bryghusgruppens krav om et rekreativt kulturmiljø, kommer der nu flere og flere officielle indsigelser og protestbreve fra institutioner, råd og organisationer.

Bryghusgruppen har modtaget oplysninger fra flere sider om, at dette blot er begyndelsen. Flere råd, institutioner og organisationer har informeret Bryghusgruppen om, at protester og indsigelser vil blive udsendt under den offentlige høring af et evt. nyt lokalplanforslag.

Indtil i dag er følgende råd og organisationer kommet med offentlige protester:

- Europa Nostra (jfr. ovenfor)
- Foreningen til Gamle Bygningers Bevaring
  - Foreningen tilslutter sig Europa Nostras protestbrev til statsministeren.
- Danmarks Naturfredningsforening
  - I sit brev til overborgmester Ritt Bjerregaard og teknik- og miljøborgmester Klaus Bondam karakteriserer foreningen en evt. realisering af Realdanias byggeønsker som 'fatal for kulturmiljøet ved havnefronten og mulighederne for at skabe mere liv ved havnen'. Realdanias byggeri 'vil smadre kulturmiljøet og virke som en prop lige i hjertet af København'. 'DN skal derfor på det skarpeste protestere mod planen, og vi håber, at såvel Københavns Kommune som Realdania vil opgive planerne eller se sig om efter en anden og bedre

placering. En placering på Bryghusgrunden vil være en ulykke.'

→ Friluftsrådet

- I sin protest mod Realdanias byggeplaner på Bryghusgrunden opfordrer Friluftsrådet 'Realdania, Københavns Havn og Borgerrepræsentationen i København til at sikre områdets fremtidige anvendelse til rekreativ udfoldelse og respektere denne sidste mulighed for at bevare et markant og historisk indblik til byen København'.

→ Det regionale kulturmiljøråd for Frederiksberg og Københavns kommuner

- Kommunens rådgivende og uafhængige ekspertråd 'fraråder enhver bebyggelse på Bryghusgrunden' af hensyn til kvarterets enestående historiske værdi for byen.

→ Bryghusgruppen

- Bryghusgruppens 'ideer og forslag' til kommunens miljøundersøgelser forud for udarbejdelse af lokalplanforslag. 'Ideer og forslag' er fremsendt til kommunen i overensstemmelse med Planloven.

Alle indsigelser kan læses i deres fulde længde på Bryghusgruppens hjemmeside under menupunktet 'Indsigelser' (www.talkingpoints.dk).

Hvem styrer i København?

Ritt Bjerregaard og Klaus Bondam lancerede i 2007 ideen om en metropolzone i centrum af København – området mellem Søerne og havnen og mellem Hovedbanegården og Frederiksholms Kanal og dermed også Bryghusgrunden.

Visionen er god og visionær, men desværre er den forvaltningsmæssige håndtering kritisabel.

Allerede ved udskrivningen af arkitektkonkurrencen gjorde Bryghusgruppen opmærksom på et forvaltningsmæssigt problem. Der var nemlig tale om en alvorlig risiko for, at de indbudte arkitekter ikke ville kunne forventes at komme med uafhængige forslag til zonens udvikling, da Realdanias arkitekt på Bryghusgrunden, Rem Koolhaas, også var kommunens særlige rådgiver på Metropolzoneprojektet. Årsagen var, at de deltagende arkitekter ikke kunne forventes at gå

mod Realdanias planer for Bryghusgrunden, da de derved ville afskrive sig fremtidige opgaver fra Realdania.

Bryghusgruppens påpegning af interessekonflikter er desværre *ikke* blevet gjort til skamme. Der er ligefrem arkitekter, som Bryghusgruppen har været i kontakt med, der har sagt, at de ikke kunne tillade sig at gå op mod Realdania.

Som om det ikke var nok, at der var interessekonflikter på det overordnede niveau. Senest har Borgerrepræsentationen vedtaget at indlede implementeringen af Metropolzoneprojektet ved en række delprojekter, herunder Vester Voldgades fremtid, gaden der løber fra Jarmers Plads langs Rådhuset til Bryghusgrunden og havnefronten. Delprojektet er glimrende og borgerinddragelsen god.

Men også i dette delprojekt er interessekonflikterne fremtrædende og ødelæggende for borgernes tillid til politikernes projekt. Det viser sig, at Koolhaas' tegnestue såvel som en anden Realdaniarådgiver, Gehl Architects, står som kommunens samarbejdspartnere for dette delprojekt. Atter en gang er borgerne sat skakmat af Realdania og deres venner på Rådhuset.

Spørgsmålet er nu, hvorvidt Realdania ligefrem har formidlet kontakten mellem kommunen og kommunens rådgivere (alias Realdanias rådgivere) eller om kommunen selv har valgt at gøre Realdanias rådgivere til kommunens rådgivere.

Bryghusgruppen har på et projektmøde rejst spørgsmålet. Kommunen svarede, at man regnede med, at rådgiverne kunne holde de to projekter adskilt. Kan de det? Rådgivernes præsentationer under projektmødet viste, at det ikke var tilfældet.

Konklusionen er, at alt tyder på, at kommunen (læs Ritt Bjerregaard og Klaus Bondam) og Realdania er et fedt. Det er Realdania, der styrer og kommunen, der parerer ordrer vedr. Bryghusgrunden.

Man må derfor spørge ind til rådgivernes moral. Hvor mange kasketter kan en rådgiver bære uden at miste sin professionelle integritet?

Sidst, men ikke mindst må man spørge Realdania, hvad de har gang i? Skyer Realdania ingen midler for at gennemtvinge deres eget forehavende?

Afslutningsvist skal det erindres, at Realdania også lykkedes med at inddrage kommunens stadsarkitekt og byplanchef som deltagere i Realdania-projektets dommerkomite, ligesom Realdania hyrede kommunens ansvarlige embedsmand (for netop udarbejdelsen af en ny lokalplan) som Realdanias nye projektchef for byggeriet.

Konklusionen er, at man må spørge, hvorvidt kommunen er habil – eller inhabil – i forvaltningen og i den politiske beslutningsproces vedr. Realdanias krav om byggetilladelse og en ny lokalplan, eller om beslutningen om Realdanias projekt skulle flyttes til de regionale eller nationale myndigheder.

Realdania – "Et forbandet mangelhovedet uhyre"

Det har vist sig at være endog særdeles vanskeligt at få folk, der modtager eller har forhåbninger om at modtage penge fra Realdania, til at deltage i debatten om Bryghusgrunden og til at udtale sig om Realdania. Og det til trods for, at der er tale om et af byens mest værdifulde kulturhistoriske strøg.

I sin research vedr. Bryghusgrunden, Realdanias byggeprojekt og Bryghusgruppens visionsprojekt, har Bryghusgruppen været i kontakt med en lang række private foreninger, arkitekter, politikere og kulturinstitutioner. Samstemmende har de givet udtryk for deres harme over Realdanias eklatant fejludførte projekt, men har samtidig ladet forstå, at de ikke ville træde frem i offentligheden med kritik af Realdania og deres projekt på Bryghusgrunden af risiko for, at de ville miste de penge de allerede får eller ønsker at komme i betragtning til.

På denne måde forsøger Realdania – direkte eller indirekte, bevidst eller ubevidst – at forholde offentligheden reel oplysning og information og er dermed direkte medvirkende til at kompromittere en demokratisk debat. Med sin enorme formue synes Realdania at kunne drysse lidt almisser ud over civilsamfundet og det kommunale system med forventet afregning på Bryghusgrunden.

Det klæder ikke en 'forening' som Realdania, der ellers bryster sig af at være til for almenheden.

Den hidtil stærkeste beskrivelse af, hvem Realdania egentlig er, fik Bryghusgruppen for

nylig fra en tidligere medarbejder i et for kulturarven og miljøet centralt ministerium: "et forbandet mangelhovedet uhyre".

Formuleringen faldt i forbindelse med en beskrivelse af, hvordan Realdania jonglerer med (læs: sammenblanding af) sine to formål: Den primære kommercielle kasket og den filantropiske kasket.

Realdanias direktør Flemming Borreskov kalder metoden for "strategisk filantropi". Bag dette buzz-word ligger angiveligt, at hvad der ikke er kommercielt interessant – for Realdania – kan ikke forventes at få væsentlig gavn af Realdanias herreløse milliarder.

Rem Koolhaas – Det ringeste valg?

Rem Koolhaas er ikke blot en af de mest kendte arkitekter i verden i dag. Han er også en af de mest kontroversielle og efter Bryghusgruppens opfattelse et af de dårligste valg, når det kommer til Bryghusgrundens fremtidige anvendelse og indretning.

Rem Koolhaas er først og fremmest kendt som arkitekten, der tænker arkitektur *inde fra og ud*. Dvs., at arkitekturen først og fremmest skal formes efter byggeriets brugere, og i mindre grad efter omgivelserne.

I sagen om Bryghusgrunden synes denne filosofi at være ganske malplaceret taget Frederiksholms Kanal og kulturmiljøet omkring Bryghusgrunden i betragtning. Realdanias rådgiver Gehl Architects skrev om netop kulturmiljøet ved Bryghusgrunden, at der er tale om Københavns kulturhistoriske centrum.

I sit programessay, *The Generic City*, gør Koolhaas bl.a. gældende (se Kritik # 170, juni 2008), at:

Den hollandske stjernearkitekt Rem Koolhaas argumenterer i sit programessay "Den generiske by" for en ny, identitetsløs, perifær by.

Koolhaas' ideelle by er som den moderne lufthavn: hypermoderne, funktionel, airconditioneret og ens over hele jorden. Men i modsætning til den gængse opfattelse, ser Koolhaas ikke dette tab af særpræg og identitet som noget dårligt.

Hvad er ulemperne ved identitet, og hvad er fordelene ved tomheden, spørger han, og svarer med et kampråb: "ned med særpræg!"

Efter Bryghusgruppens opfattelse er dette en direkte diskvalificering af Rem Koolhaas som arkitekt for et så følsomt område som Frederiksholms Kanal. Realdanias projekt vil ganske enkelt smadre et af Københavns fornemmeste, smukkeste og mest følsomme kulturarvsmiljøer.

Er det dét københavnske politikere ønsker?

Facebook

Bryghusgruppen har i juli oprettet profil på Facebook med navnet: BRYGHUSPARKEN / THE BREWERY SITE, COPENHAGEN.

Alle er velkommen til at støtte gruppen. Se mere på www.facebook.dk (og søg på Bryghusparken).

The Friends of the Brewery Site goes global

Ikke blot er det Bryghusgruppens opfattelse, at Bryghusgrunden og ikke mindst dens historiske omgivelser er af international interesse. I kontakten med internationale aktører, medier og organisationer, har det vist sig, at der er ved at blive international opmærksomhed om Realdanias byggeplaner.

Dette er baggrunden for, at Bryghusgruppen i stigende grad tilføjer engelsksprogede tekster på hjemmeside og Facebook. Der er således også et English Summary sidst i dette nummer af BryghusNYT.

Næste nummer af BryghusNYT

Næste BryghusNYT forventes udsendt i oktober '08.

Mere info - Kontakt

Alle henvendelser vedr. indholdet i BryghusNYT såvel som anden information vedr. Bryghusgrunden og Bryghusparken rettes til Bryghusgruppens talsmand

Bryghusgruppen
Att. Jesper Egevang
Vester Voldgade 90, 4. tv.

1552 Kbh. V

30551454 / 33127569
egevang@talkingpoints.dk
www.talkingpoints.dk

English Summary

Very soon, the Copenhagen City Council will decide whether or not a new urban plan regarding the Brewery Site should be published. Due to the municipal elections in November 2009, the leading politicians may decide to postpone the decision to after the elections.

The Realdania construction project is challenging a large number of municipal regulations, policies as well as national legislation. This fact will most likely lead to a long juridical process, which will further postpone a final decision.

The Friends of the Brewery Site has published a brochure introducing the alternative vision for the Brewery Site and its invaluable surrounding environment. The brochure is based on a 2006 published document by the Friends of the Brewery Site in which the Copenhageners introduce an alternative vision for an attractive, recreational cultural urban space along the canal and the harbour front.

More than 250 European organizations and associations organized in the cultural heritage organization Europa Nostra have in a letter to the Danish Prime Minister protested strongly against the construction project, which according to Europa Nostra will disfigure one of Copenhagen's most valuable cultural heritage environments.

An increasing number of Danish NGOs have also pronounced themselves against the construction project.

The Friends of the Brewery Site is claiming that leading politicians in the Copenhagen City Council as well as parts of the top municipal administration are disqualified in making decisions on the future of the Brewery Site due to their very close relationship with Realdania.

A former national official is characterizing Realdania as "a dammed multi-headed monster". The statement relates to the Realdania working methods, which the CEO calls "Strategic

Philanthropy". Realdania is not engaging in major projects unless Realdania itself is benefiting commercially from the engagement. This is not acceptable when Realdania normally characterizes itself as a protector of the common good.

Rem Koolhaas is possibly the worst-case scenario for the future of the Brewery Site and the surrounding cultural heritage environment. In his programmatic essay, *The Generic City*, he is challenging cities protecting their cultural heritage environments and urban spaces. In relation to the Brewery Site, this is a catastrophe.

The Friends of the Brewery Site has launched a group on Facebook. Find it under the name: 'Bryghusparken / The Brewery Park, Copenhagen'.

Next issue of the newsletter is scheduled for October '08.

Any questions please contacting the spokesperson, The Friends of the Brewery Site, Mr. Jesper Egevang (tel. +45 – 30551454 or by mail on Egevang@pc.dk) and see more on www.talkingpoints.dk.